

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa yhdeksännestä helluntain jälkeisestä sunnuntaista 10.8. ja päättyy mikkelinpäivään 5.10.

Totuus ja harha

MATT. 7: 13–14

9. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 10.8.

Evankeliumitekstissänne Jeesus opettaa Jumalan valtakunnasta ja sinne pääsemisestä. Jeesus sanoo, että Jumalan valtakuntaan johtaa ahdas portti ja kapea tie. Vain harvat löytävät tämän elämäntien ja yhteyden Jumalaan. Valitettavasti useimmat ihmiset kulkevat lavealla tiellä, joka johtaa lopulta turmioon ja ikuiseen eroon Jumalasta. Jeesuksen puhe elämästä tienä on osuvaa. Olemmehan me kaikki ihmiset tavalla tai toisella matkalla ja kulkemassa tällä tiellä.

Ensimmäisiä kristittyjä kutsuttiin Heran tien kulkijoiksi ja vaeltajiksi (Ap. t. 9:2; 19:9; 9:23). Jeesus sanoo, että iankaikkiseen elämään johtava tie on kapea. Miksi näin on? Miksi on vaikeaa päästä iankaikkiseen elämään? Yksi syy on se, että ihminen ei luonnostaan voi vaeltaa tällä tiellä. Ihmisen tulee saada uskon kautta uusi elämä, jotta hän voisi vaeltaa taivas-tietä. Ihmisen tulee hylätä vanha elämänsä, jotta vaellus uudella tiellä olisi mahdollista. Jeesus opettaa, että hänen seuraajansa tulee kuolla omalle vanhalle luonnolleen ja synnin taipumuksilleen (vanha luonto). ”Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: ’Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen.’” (Matt. 16:24–25.)

Raamattu opettaa selkeästi, että ihminen on joko Jeesuksen oma tai sitten elää erossa hänestä. Ei ole olemassa välimaastoa. Itse asiassa ilman elävää uskoa oleva onkin sielunvihollisen oma. Kristitty taas on Jumalan oma, eikä hän ole tästä maailmasta. Tästä johtuen tämä maailma usein syrjii tai jopa vihaa Jeesuksen omia (Joh.

15:17–19). Uskonsa tähden kristitty joutuu kulkemaan halveksittuna kaitaa elämän tietä. Ei ole helppoa elää halveksittuna, joskus jopa vainottuna.

Jeesus itse sai osakseen halveksuntaa ja kuoli ihmisten hylkäämänä. Kristitty on kutsuttu seuraamaan Mestariaan tiellä, joka ei ole useinkaan sen loisteliaampi (Matt. 15:20; 10:24). Uskon esillä pitäminen kohtaa muiden vastarintaa. Ei ole helppoa pitää esillä totuutta ja todistusta elävästä Jumalasta tämän ajan keskellä.

Jeesus kertoo, että tässä maailmassa kristitty joutuu elämään monen ahdistuksen keskellä (Joh. 16:33). Kuitenkin Jeesus on luvannut antaa omilleen rauhan; hän on Pyhän Henkensä kautta niiden kanssa, jotka häneen turvaavat. Jeesuksen oma ei ole koskaan yksin, vaikka kaikki muut hänet hylkäisivätkin.

Evankeliumin mukaan kaidan tien vastakohtana on lavea tie. Tämä tie johtaa kadotukseen. Valitettavasti tällä tiellä ei puutu kulkijoita. Lavean tien kulkija on ihminen, joka seuraa elämässään jotakin muuta jumalaa kuin Jeesusta. Ihmisen todellinen Jumala on se, joka on hänelle kaikkein tärkeintä. Jeesuksen sijaan usein moni muu asia saa ihmisen elämässä Jumalan paikan. Ihmisen epäjumalaksi voi tulla raha, kunnia, menestys tai jokin uskonto, esimerkiksi islam tai buddhalaisuus.

Tiellä vaeltamisen ohella päivän evankeliumin toinen keskeinen teema on portti. Jeesus asettaa opetuksessaan toistensa vastakohtiksi avaran ja ahtaan portin. Avara portti vie kadotuksen tielle ja ahdas portti iankaikkisen elämän tielle.

Monet luulevat, että kristitty on elämässään onnistunut ja elää hyvää elämää. Kuitenkin todellisuudessa kristitty on ihminen, joka turvaa Jeesukseen syntiensä sovittajana. Hän on ihminen, joka on syntynyt Jumalan lapseksi kasteen ja uskon kautta Jeesukseen.

Kristitty on ihminen, joka tietää olevansa syntinen. Hän tietää tarvitsevansa Jeesusta ja Jumalan anteeksiantoa. Ihminen ei voi tuoda Jumalalle mitään, sillä ihminen ei kelpaa omilla töillään tai ansioillaan Jumalalle. Omat ansiot täytyy jättää Jumalan valtakunnan portille. Tämän tähden tuo portti on ahdas. Siitä ei pääse läpi omien ansioiden kanssa vaan ainoastaan paljastettuna ja riisuttuna syntisenä.

Itse asiassa tuo portti on itse Jeesus Kristus, joka antaa hänene turvautuvalle uuden elämänyhteyden. ”Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen” (Joh. 10:9).

Mikä sitten estää ihmisiä uskomasta Jeesukseen? Mikä estää menemästä Kristus-portista taivaan tielle? Toisten ihmisten pelko estää monia uskomasta Jeesukseen. Toisaalta joku on voinut kuulla Jeesuksesta, mutta hän ei ole ymmärtänyt evankeliumia; Pyhä Henki ei ole sitä hänelle kirkastanut.

Mongoliassa lähetystyössä ollessani suvun tai läheisten ihmisten painostus sai usein aikaan sen, että joku ei tullut kasteelle. Joku läheinen saattoi sanoa, että jos menet kasteelle, niin sitten meille tapahtuu pahaa. Perheemme henkien tasapaino järkkyy, ja pahat henget hyökkäävät perheemme kimppuun. Pahat henget saavat aikaan sairautta ja onnettomuutta. Tämän tähden et voi etkä saa lähteä Jeesusta seuraamaan.

Jeesukseen uskominen ei ole helppoa, eikä se ole koskaan itsestäänselvyys. Ihminen ei saa sitä omasta voimastaan aikaan. Kuitenkin Jeesus ottaa vastaan sen, joka hänen luokseen tulee. Raamattu kertoo, että Pyhä Henki synnyttää jatkuvasti sanan ja sakramenttien kautta uskoa Jeesukseen. Ihmiselle mahdoton on Jumalalle mahdollista. •

Pentti Marttila

Pastori, koulutuspäällikkö,
Lähetysyhdistys Kylväjä

Uskollisuus Jumalan lahjojen hoitamisessa

MATT. 25: 14–30

10. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 17.8.

Jeesuksen kolme eskatologista vertausta, jotka on kerrottu jakeissa Matt. 24:45 – Matt. 25: 30, muodostavat kokonaisuuden, jota tulisi tarkastella samalla kertaa. Ne ovat Jeesuksen vastaus opetuslasten kysymykseen lopun ajoista. Vertauksista ensimmäinen puhuu uskollisuudesta ja viisaudesta, toinen vain viisaudesta ja kolmas yksinomaan uskollisuudesta. Aiheenamme on nyt tämä kolmas vertaus, joka on ns. talenttivertaus tai leiviskävertaus vanhan käännöksen mukaan.

Jeesuksen ajan Rooman valtakunnassa oli kuninkaaksi pyrkivällä tapana matkustaa keisarin luokse anomaan kuninkaan asemaa. Matka oli juonittelujen ja valtaistelujen sekä maantierosvojen tähden vaarallinen. Kaikki eivät koskaan palanneet. Tällaisen matkan keisarin puheille Herodes Suuri oli tehnyt vuonna 40 eKr. ja Herodes Arkelaus vuonna 4 eKr. Vertauksemme mies oli lähdössä samanlaiselle matkalle palatakseen joskus kuninkaana takaisin.

Vertauksessa mies lähti pitkälle matkalle vieraaseen maahan. Hän uskoi valtavan arvokkaan omaisuutensa kolmen palvelijansa hoitoon. Ensimmäinen sai viisi, toinen kaksi ja kolmas yhden talentin eli leiviskän – kukin kykyjensä mukaan. Alkutekstin talenttia vastaava sana tässä tarkoittaa paitsi kykyä myös voimaa. Pie-ninkin summa oli valtavan suuri, sillä yksi talentti hopeaa vastasi 6000 työpäivän palkkaa. Palvelijat olivat eräänlaisia sijoitussalkun hoitajia. Kaksi heistä onnistui tuplaamaan haltuunsa saamansa omaisuuden. Kolmas toimi erikoisella tavalla; hän hautasi saamansa talentin maahan eikä tehnyt mitään omaisuuden kartuttamiseksi.

Vertauksen mies on epäilemättä Jeesus itse. Rinnastus Matteuksen evankeliumin lopussa Jeesuksen antamaan lähetyksäkäskyyn antaa mahdollisuuden tulkita talentilla asioimisen tarkoittavan evankeliumin eteenpäin viemistä. Toinen tapa tulkita vertausta on näkökulma kristilliseen laupeudentyöhön. Kolmas tulkintatapa on ymmärtänyt vertauksen tarkoittavan kristillistä työetiikkaa.

Vertauksesta voi pitää varsin ahdistavan saarnan korostamalla niin sanottua uskon kuuliaisuutta ja jokaisen kristityn velvollisuutta Kristuksesta todistamiseen ja traktaattien jakamiseen. Tällaista legalistisen Jumala-kuvan mukaista tulkintaa on esiintynyt herätyskristityillä. Se on saanut aikaan hengellistä stressiä ja suurta vastenmielisyyttä kristillisyyttä kohtaan. Talenttien hoitaminen voitaneen liittää kaikkiin kolmeen periaatteeseen, pääpaino ensimmäisellä. Evankeliumin julistaminen ei sulje pois laupeudentyötä eikä kristillistä työmoraalia, vaan oikein ymmärrettyinä ne sisältyvät siihen. Lähtökohta on ratkaiseva eli se, missä voimassa työtä tehdään.

Kolmas palvelija toimi omassa voimassaan ja hengellisesti puhuen hän ei ollut lainkaan armon alla. Hänelle oli tarjottu pelastuksen lahja, mutta hän ei pitänyt sitä missään arvossa kätkeksään aarteen maahan. Näin hänen lahjansa eivät päässeet käyttöön pelastuksen työssä. Hän vastaa henkilöä, jonka Jumala-kuva on kielteinen ja pimeä. Toiset palvelijat sen sijaan olivat armon varassa, ja se armo on yltäkyläistä ja enenee jatkuvasti. He olivat kasvaneet Herramme ja Vapahtajamme, Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. He pääsivät Herransa iloon eli taivaaseen. Mutta heidän pelastumisensa ei perustunut uskolliseen palvelemiseen vaan heidän Herransa armolliseen päätökseen.

Jaettujen talenttien määrä ei suinkaan tarkoita sitä, että Kristus jakaa iankaikikisen elämän aarteita toiselle enemmän kuin toiselle eikä uskollisuus oikeuta yhä suurempaan osallisuuteen niistä. Tällainen ansioajattelu johtaisi lain tekoihin ja siis pois armosta. Talenttien erilainen määrä on osoitus siitä, että Kristus jakaa tehtäviä kullekin juuri oikean määrän hänen kykyjensä ja voimavarojensa mukaan.

Lutherin mukaan meissä jokaisessa asuu pieni juutalainen, toisin sanoen meillä on taipumus ajautua tavalla tai toisella lain tekojen tielle. Armon alaisuudesta pois joutuminen on ollut kristikunnassa paljon yleisempää kuin yksin armosta eläminen. Seurauksena on ollut ääritapauksina maassa matelevia ja ruohoa syöviä askeetikkoja tai pylväspyhiämyksiä. Lievemmissä tapauksissa esiintyy niin sanottua suorituskristillisyyttä, jolle on tyypillistä uskon kuuliaisuuden korostaminen ihmisen omana toimintana. On myös Galatian seurakuntien tapaan kristillisyyttä, jonka nimi *Armo riittää* -lehden (Vincent's word studies in the New Testament, Suomen evankeliumikoulu) mukaan on "Kristus +". Tällainen vaikuttaa hengellisesti kypsymättömissä hyvältä ja oikealta, sillä aktiivisuustaso voi olla korkea. Tätä sielullista innostusta voisi kuvata Nummisuutarin Eskon kokemuksella nousuhumalassa: "Minä siivet selkääni saan ja pyllyyni pitkän pyrstön."

Tärkeä arviointitapa tutkia hengellisen elämän ilmiöitä on selvittää, onko Jumala toimiva subjekti vai ihminen. Onko toiminnan suunta ylhäältä alaspäin vai alhaalta ylöspäin, kuten kaikissa pakanauskonnoissa? Näistä pakanallisista piirteistä kristillisyytemme tulisi yrittää riisua vapaaksi. Pakanuus on palaamassa maalliseen yhteiskuntaan mutta myös kristillisyyteen. Siksi periaate "yksin armosta" on tärkeä suojelukohde.

Laulakaamme siis ahkerasti *Viisikielisen* laulua 194: ”Armoa kaikki, armoa vaan. Tehtävät, voimani lahjaksi saan.” •

Rauno Perälä

Pastori, FM, Pohjois-Savon aluetyön-
tekijä, Suomen Raamattuopisto

Etsikkoaikoja

LUUK. 4: 23–30

11. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 24.8.

Eräs ruotsalainen maallikko kirjoitti avoimen kirjeen papeille. Kirjeessä hän pyysi: ”Kertokaa meille, miten meistä voi tulla kristittyjä! Olemme lopen uupuneita kuulemaan atomipommiuhkista; siitä saamme lukea uutislehdistä päivittäin. On ihan hyvä kuulla, että meillä on vastuu auttaa köyhiä ja nälkää näkeviä, tätä kaipaamme kuulla. Älkää kuitenkaan unohtako kertoa, miten meistä voi tulla kristittyjä ja miten voimme saada rauhan Jumalan kanssa.”

Länsinaapurin muistutus on paikallaan. Saarnaaja ei saa koskaan unohtaa, että kuulijoiden joukossa voi olla myös etsijöitä. Siis sellaisia, joille uskon ydin, Kristuksen tunteminen, on avautumatta. Siksi tämän pyhäpäivän teema, Etsikkoaikoja, on paikallaan. Tuo sana esiintyy yllättävässä yhteydessä. Jeesus nimittäin itkee Jerusalemin kohtaloa ja sanoo: ” – et tajunnut etsikkoaikaasi” (Luuk. 19:44). Jeesus puhuu erityisestä hetkestä (*kairos*), jolloin kansa on Jumalan toiminnan, etsimisen (*episkopee*), kohteena. Ajatus on näkyvissä myös muissa käännöksissä: *tid då Herren besökte dig, din besökelses tid* ja *time of your visitation*. Etsikkoaika onkin ymmärretty ajanjaksoksi, jolloin Jumala kutsuu ihmisiä.

Luterilaisessa perinteessä puhutaan suruttomuuden tilasta. Jos Pyhä Henki ei saa hoitaa lapsena kastettua, yhteys Jumalaan katkeaa. Vahvempi kielikuva viittaa kuolemaan; ihminen voi olla hengellisesti

kuollut eli eloton. Hän ei kykene muuttamaan tilaansa. Näin ollen aloite on Jumalan käsissä. Jumala on siis tekijä, ja ihminen puolestaan tekemisen kohde. Jumala herättelee, kutsuu ja puhuttelee. Joskus tuo ravistelu voi koskettaa laajaa ihmisryhmää, toisinaan taas yksityistä ihmistä. Olennaista on ravistelutyön hedelmä: pyhä koskettaa syntistä, jolloin syntyy uutta elämää.

Evankeliumitekstin voi nähdä raportina Nasaretin etsikkoajasta. Jeesus on saapunut kotikaupunkiinsa. Saarna paikallisessa synagogassa herättää ihailua: ”Kaikki kiittelivät häntä ja ihmettelivät niitä armon sanoja, joita hänen huuliltaan lähti” (Luuk. 4:22). Mutta sitten ilmapiiri muuttuu. Jae jatkuu vähättelevällä kysymyksellä: ”Eikö tuo ole Joosefin poika?” Toisin sanoen: ”Tuohan on yksi meistä, Joosefin sakkia. Mikä hän oikein luulee olevansa?” Jeesus vastaa samalla mitalla ja rinnastaa itsensä suuriin profeettoihin. Arvostelu tekee tehtävänsä. Kuulijat joutuvat ”raivon valtaan” (4:28). Reaktioketju on selkeästi näkyvillä: aluksi on ihmettely, joka muuttuu loukkaantumiseksi ja raivoksi. Ihastus vaihtuu vihastukseksi. Lopulta ihmisjoukko on valmis syöksemään Jeesuksen kuolemaan. Kaiken voi tiivistää yhteen väkevään sanaan *epäusko*. Jumalan puhuttelu ei herätä pysyvää, positiivista vastakaikua. Nasaretin etsikkoaika valuu tyhjiin. Ilmeisesti Jeesus ei enää palannut kotikaupunkiinsa.

Toisenlainen käyttäytymismalli on nähtävissä Apostolien tekojen helluntaipäivän kuvauksessa. Jeesus saapuu Jerusalemiin – tällä kertaa Pietarin julistuksen muodossa. Apostolin saarna päättyy sanoihin: ”Jumala on tehnyt Jeesuksen Herraksi ja Messiaaksi – tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte” (Ap. t. 2:36). Jerusalemlaiset tunnistavat hetken erityislaatuisuuden: Jumala kutsuu heitä yhteyteensä. Tähän kutsuun he vastaavat ”kyllä”. Epäusko

vaihtuu uskoksi, joka ottaa iloiten vastaan Kristuksen lahjat. Hengellisesti kuolleet heräävät eloon. Jos reaktioketjua verraan Nasaretin tapahtumiin, se on täysin erilainen: nyt ihmettelyä seuraa katumus, joka johtaa Jeesuksen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Pisto sydämessä ohjaa syntisten Vapahtajan luokse. Juuri näistä elementeistä koostuu aito parannus. Tunustuskirjojen mukaan katumus kumpuaa synnintunnosta, joka ”ahdistaa omaatuntoa”. Usko puolestaan syntyy evankeliumista. Se luottaa siihen, että ”synnit annetaan anteeksi Kristuksen tähden”. Tämän seurauksena ihminen saa omantunnon rauhan.

Hengellinen etsintä voi olla osoitus etsikkoajasta – ei toki aina. Samalla on kuitenkin tärkeää ymmärtää, ettei pelkkä etsiminen riitä. Se ei ratkaise kaikkia ongelmia. Nasaretissakin oltiin aluksi kiinnostuneita Jeesuksesta. Mutta vasta Jerusalemlaisten parannuksen tekeminen vei pallon maaliin asti. Joskus etsimisen on päätyttävä. Sen on vaihduttava katumukseen ja uskoon. **Muroma** kirjoittaa: ”Etsiminen on hyvää ja etsi vain, mutta ei etsiminen tuo rauhaa. Surutonta ihmistä on kehotettava etsimään, mutta etsivälle on sanottava, erittäinkin, jos hän on jo näännyksiin saakka etsinyt: ’Lopeta jo kaikki etsiminen. Anna nyt Herran löytää sinut!’” •

Lasse Pesu

Pastori, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan aluejohtaja,
Suomen Raamattuopisto

Itsensä tutkiminen

MATT. 21: 28–32

12. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 31.8.

Oli kaksi veljestä. Isän pyytäessä heitä työhön viinitarhaansa toinen sanoi menevänsä mutta ei mennyt. Toinen teki päinvastoin. Ensin hän kieltäytyi mutta katui ja meni. Jeesus otti pojat esimerkiksi, kun

puhui kuuliaisuudesta Jumalaa kohtaan. Se on paljon enemmän kuin pelkkä puheen kuunteleminen tai näennäinen puhujan myötäileminen. Kuulija hyväksyy kuulemansa ja alkaa toimia sen mukaan. Hän kuuntelee sydämellään eikä vain korvillaan.

Tämä opetus koskettaa kaikkia. Kertomuksen pojat olivat saman isän poikia. Kaikilla ihmisilläkin on sama Isä luomisen perusteella. Hän on Jumala. Jeesus sanoi pojista, että isän piti pyytää heitä työhön viinitarhaansa. He eivät lähteneet itsestään ja oma-aloitteisesti. Tässäkin on yhtäläisyys kaikkiin ihmisiin. Kukaan ei ryhdy eikä edes voi ryhtyä työhön Jumalan viinitarhassa niin, että työ tulisi Jumalan nimen kunniaksi. Tämän sunnuntain aiheen Itsensä tutkiminen yhteydessä Kirkkokäsikirja sanoo: ”Itseriittoisuus vääristää ihmisen todellisuudentajun. Hän kuvittelee pystyvänsä täyttämään Jumalan tahdon omin neuvoin.”

Jumala yksin voi saada päämme kääntymään. Me emme ole niin kuin ensimmäiset ihmiset olivat, ennen kuin he lankeivat syntiin. He rakastivat Jumalaa yli kaiken ja noudattivat hänen tahtoaan. Siihen ei tarvittu pyytämistä. Heillä oli kaiken aikaa kuitenkin mahdollisuus joko totella Jumalan tahtoa tai olla tottelematta. Kiusaajan houkutus sai heistä otteen, ja niin ihmisten vapaa tahto vaihtui orjuudeksi, josta heillä itsellään ei ollut mitään ulospääsyä.

Me kaikki olemme jo syntymästämme langenneen luonnon alaisia. Olemme synnin ja kuoleman orjia. Jumalan anteeksi-antava rakkaus on ainoa apumme. Ilman sitä olemme tuomitut ikuisen eroon hänestä. Hän ei halua yhdenkään ihmisen joutuvan kadotukseen. Siksi hän ihmiseksi tullessaan kärsi meidän syntiemme tähden. Jeesus Kristus on meidän Vapahtajamme. Hän on Jumalan meille ojentama käsi. Uskoessamme Jeesukseen me

ojennamme oman kätemme ja pääsemme sovintoon Jumalan kanssa. Paavali sanoo: ”Pyydämme Kristuksen puolesta: suositkaa sovintoon Jumalan kanssa” (2. Kor. 5:20).

Lupaus Vapahtajasta annettiin jo ensimmäisten ihmisten kuullen. He niin kuin mekin pääsemme takaisin Jumalan yhteyteen Jeesukseen uskoessamme. Meille on luvattu perinnöksi iankaikkinen elämä. Kristittyjä kantaa toivo sen tulemisesta ja paluusta täydellisyyteen, josta synti meidät erotti. Usko Jeesukseen merkitsee myös ajallisen elämän uudistumista. Jeesus puhui kutsusta osallistua Jumalan viinitarhan työhön. Kristitty saa pelastuksen ilmaiseksi, lahjana, jota ei voi ostaa millään ansioteoilla. Se ei kuitenkaan merkitse toimettomuutta. Jeesuksen työ jatkuu uskovien toimesta. He pitävät esillä Jumalan rakkautta ja kutsuvat kaikkia taivastien kulkijoiksi. Jumalan mielenlaatu näkyy hänen omissaan.

Vanha testamentti sanoo, että tulevan Messiaan tunnusmerkki on kuuliaisuus. Jeesus kykeni voittamaan kuoleman ja vapahtamaan meidät, koska hän oli kaikessa synnitön. Kuolema ei saanut häntä saaliikseen. Jeesus oli kuuliainen kärsimysten aikana ja silloin, kun kiusaaja hyökkäsi hänen kutsumustaan vastaan. Kiusausten tarkoituksena oli saada hänet toimimaan vastoin Isän suunnitelmaa. Jeesuksen kuuliaisuus piti.

Kristittyjen kuuliaisuus horjuu usein, ja me lankeamme helposti. Yksi synnintunnustusrukouksista osoittaa, että ilman Jumalan armoa on mahdotonta pysyä uskossa. ”Minulla ei ole mitään muuta pakopaikkaa, kuin sinun sanomaton laupeutesi.” Paavali sanoo rohkaisevasti, että Jumala on kaikkien ihmisten pelastaja, varsinkin uskovien (1. Tim. 4:10). Kristittyjen uusi kuuliaisuus Jumalan tahdon noudattamiseen perustuu Jumalan armoon ja uskollisuuteen. Hänen anteeksiantonsa

luonnollisena hedelmänä on ihmisen halu olla kuuliainen Jumalan tahdolle. Me arvioimme itseämme ja elämäntapaamme Jumalan sanan valossa. Oikea itsensä tunteminen näkyy nöyryytenä ottaa vastaan armo yksin Jumalan lahjana. Siitä saa voimaa arkielämän kristillisyyteenkin. On tarve pysyä lähellä Vapahtajaa, kun tuntee oman heikkoutensa.

Monet israelilaisten hengellisistä johtajista antoivat itsestään kuvan, että he tottelivat kaikessa Jumalan lakia ja olivat hänelle kelvollisia. He halveksivat niitä, jotka olivat julkisesti langenneet ja hylänneet Jumalan tahdon. Siksi näillä oli huonon ihmisen leima. Olennaista oli, että nämä huonot katuivat sitä, mitä olivat tehneet, ja uskoivat Jumalan anteeksiantoon. He olivat matkalla ikuisen elämään, sillä heitä kannatteli Jumalan anteeksianto. Ylipapit ja vanhimmat korostivat ulkonaista käskyjen ja jumalanpalvelustapojen noudattamista. Heidän väärä pelastuskäsityksensä näkyi siinä, että he vetivät ne usein siveettömyyden ja vääryyden verhoksi. He eivät sydämessään välittäneet Jumalan tahdosta, vaikka uskottelivat olevansa oikealla tiellä. Profetat julistivat, että sydämen kuuliaisuus on parempi kuin uhrin, ja tottelevaisuus parempi kuin ulkonaiset tavat. Tähän julistukseen Jeesus yhtyi. •

Antti Herkkola

Kirkkoherra, Kalvolan seurakunta

Jeesus, parantajamme

MATT. 12: 33–37

13. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 7.9.

Jeesus opetti, että kääntymys ja usko tulevat näkyviin hedelminä: ”Heidän hedelmistään te tunnette heidät” (Matt. 7:16). Hänen sanoistaan on tullut yleisesti käytetty sanonta: ”Hedelmästä jokainen puu tunnetaan” (Luuk.6:44). Tämän päivän evankeliumissa hän toistaa samat aja-

tukset. Hyvä puu tuottaa hyvää hedelmää ja huono puu huonoa hedelmää.

Yllättävää on, että tänään, jolloin jumalanpalveluksen aihe puhuu Jeesuksesta parantajanamme, evankeliumi nostaa esiin tuomion. Jeesus itse sanoi: ”Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.” Päivän evankeliumi ottaa kuitenkin puheeksi sen, minkä tähden Jumala lähetti meille Jeesuksen, joka sen sijaan että olisi ollut tuomari, olikin Vapahtaja. Saamme vastauksen myös siihen, miksi Jeesusta sanotaan parantajaksi. Ilman Jeesusta ja Jumalan armoa me olisimme vääjäämättä tuomitut jäämään käärmeen sikiöiksi, jotka kohtaavat saman kuin käärmeekin: kadotustuomion (Matt. 23:33).

Johannes Kastaja ja Jeesus käyttivät voimakkaita sanoja jumalattomista ihmisistä. Käärmeen sikiöiksi ihmiset tulivat syntiinlankeemuksessa. Raamattu kuvaa Jumalan vastustajan paratiisissa käärmeeksi, jossa ruumiillistui pimeyden valta. Se vertaa muutenkin Saatanaa käärmeeseen. Ilmestyskirja sanoo kiusaajaa muinaisaikojen käärmeeksi, joka on koko ihmiskunnan eksyttäjä. Sen vaikutuksesta kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla. Kaikki ovat sydämessään luopuneet Jumalasta. Kaikista ihmisistä on tullut käärmeen sikiöitä, koskapa heidän puheensa tihkuvat myrkkyä niin kuin myrkkykäärmeen hampaat ja heidän tekonsa kylvävät riitaa ja pahuutta maailmassa.

Luonnostaan kaikki ihmiset ovat erossa Jumalasta synnin tähden. Voidaksemme päästä takaisin Jumalan yhteyteen ja pelastuaksemme kadotuksesta iankaikkiseen elämään meidän mielemme on muututtava suhteessa Jumalaan. Meidän on synnyttävä uudestaan hänen lapsikseen. Se on meille mahdollista Jeesuksen Kristuksen tähden. Hän ansaitsi meille kärsimisellään ja kuolemallaan syntien anteek-

siannon uskossa omistettavaksi. Jokainen Jeesukseen uskova syntyy Jumalan lapseksi ja saa sydämeensä Pyhän Hengen.

Jumalan Hengen läsnäolo ihmisen elämässä merkitsee muuttumista Kristuksen kuvan kaltaisuuteen (2. Kor. 3:18). Tässä elämässä muuttuminen jää aina vajaaksi. Kristityssä on jäljellä vielä vanha luonto, joka nostaa usein päätään ja vaikeuttaa kristityn uudistumista. Kristuksen kuvan kaltaisuus toteutuu kuitenkin täydellisenä kirkkauden valtakunnassa. Ikuisessa elämässä Jumalan lapset ovat vapaat kaikista synnin seurauksista.

Pelastuminen ja elämän uudistuminen eivät tapahdu meidän omasta voimastamme. Sen saa aikaan Jumala sanansa ja Henkensä välityksellä. Opettaessaan ihmisen muuttumisesta kuvansa kaltaisuuteen Jeesus otti esimerkiksi ihmisen puheet. Ihminen ei voi elää Jumalan kunniaksi ja olla peilinä, joka heijastaa hänen valoaan ilman, että on hänen yhteydessään. Hän ei puhu Jumalan kunniaksi. Syntyessään Jumalan lapseksi ihmisen sisin alkaa kuin lähde pulputa raikasta vetä. Uudistunut elämä vaikuttaa sen, että ihmisellä on uutta puhuttavaa. Jos puun odotetaan kantavan hyviä hedelmiä, puun itsensä on oltava hyvä. Mikä tahnassa kymmenestä käskystä olisi voinut olla Jeesuksen lähtökohtana hänen opettaessaan ihmisen uudistuneesta mielestä. Ei vain sanat vaan myös ajatukset ja teot heijastavat uskoa.

Jeesus puhui hyvästä ihmisestä, joka tuo hyvyytensä varastosta esiin hyvää. Kuva on rohkaiseva. Meissä itsessämme ei ole sellaista hyvää, jonka varassa voisimme ansaita pelastuksen. Emme voi myöskään omasta itsestämme lähtevällä hyvyydellä elää Jumalan kunniaksi. Sen sijaan me voimme jakaa siitä uudesta hyvästä varastosta tai hyvyiden varastosta, jonka Jumala lapsilleen antaa. Jeesus ei tarkoita, että ihminen varastoi omaa

hyvyyttä vaan Jumalan lahjoja. Raamatukin kehottaa meitä katsomaan Jumalan suuria tekoja (Ps. 66:5). Niistä riittää jaettavaksi lähimmäisillekin hyvinä sanoina ja tekoina. Raamattu puhuu todellisesta uskosta, joka ilmenee rakkautena ja pyhänä elämänä.

Jumala ei haluaisi yhdenkään ihmisen olevan kiusaajan ohjauksessa, sillä se vie perikatoon. Sen tuhoavan voiman näemme tässä maailmassa pahuuden erilaisina ilmentyminä. Sen sanavarastostakin löytyy pelkästään ikävää puhetta, sellaista mikä pahoittaa, murehduttaa ja saastuttaa myös kuulijan mielen. Vakavinta on se, että ilman uskoa Vapahtajan tuomaan syntien anteeksiantoon ihminen joutuu yksin tekemään tiliä jokaisesta turhasta sanasta, jonka hän on lausunut.

Ainoa turva tuomiopäivänä on Jeesus Kristus. Synti on kuin kuolettava sairaus, jonka edessä me olemme itse voimattomia. Vapahtaja sovitti meidän syntimme. Usko Jumalan anteeksiantoon on uuden alku. Pelastusta ei voi saada tekojen perusteella vaan armosta. Ihmetystä on joskus herättänyt se, että Jeesus mainitsee usein teot tai sanat, niin kuin nyt, tuomi on perusteena. Kyse on kuitenkin siitä, että ne heijastavat sitä uutta, mitä ihminen on saanut sydämeensä. Ja kun ihminen elää Vapahtajaan turvaten, on mahdotonta, että anteeksi saadut ja anteeksi uskotut synnit nousisivat Jumalan tahdosta syyttämään hänen omaa lastaan. Vanha on kadonnut, ja uusi on tullut sijaan. Syntinen on parantunut sairaudestaan. ●

Antti Herkkola

Lähimmäinen

MATT. 5: 43–48

14. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 14.9.

Uskotoivorakkaus-sivuilla sai naulata omia teesejä kirkon virtuaaliseinään. Eräs naulaaja kirjoittaa: ”Kirkon tärkein ’ydin-

liiketoiminta-alue’ on mielestäni lähimmäisenrakkaus. Haluaisin nähdä kirkon välittämässä viestiä, miten tärkeätä on kantaa huoli lähimmäisen hyvinvoinnista yhä kyynistyvämmässä yhteiskunnassa.” Teesintekijän mukaan Jeesuksen arvokain viesti on vastuu lähimmäisestä. Äkiseltään tämä vaikuttaa järkeenkäyvältä; onhan pyhäpäivän otsikonakin Lähimmäinen. Mutta eivätkö näin ole ajatelleet ihmiset aina ja kaikkialla? On luonnollista, että jokainen rakastaa lähimmäistään. Se kuuluu osaksi maalaisjärkeä. Välitän niistä, jotka elävät lähipiirissäni. Tarkoitetaan siis omaa perhettäni, sukulaisiani ja ystäviäni. Välitän heistä, koska tiedän heidän ajattelevan minusta lämpimästi. Autan, koska tiedän, että jonakin päivänä minuakin autetaan. Annan hyvää eteenpäin, koska hyödyn siitä itsekkin.

Jeesus menee pitemmälle. Hänellä on vallankumouksellisia mielipiteitä. Hän on radikaali. Jeesus aloittaa: ”Teille on opetettu: ’Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihamiestäsi.’” Jeesuksen ajan juutalaisuudessa toimittiin tutun kaavan mukaan: lähimmäisenrakkaus rajoitettiin koskemaan kanssaveljiä ja -siskoja. Ulkopuolelle jäivät samarialaiset ja ulkomaalaiset. Heitä sai kohdella kuin kapisia koiria. Juuri tähän Jeesus viittaa: ”Teille on opetettu...” Lähimmäisenrakkaus oli siistiä sisäpiirin rakkautta.

Jeesus jatkaa: ”Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihamieliänne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta.” Jeesus ei siis puhunut pelkästään lähimmäisen rakastamisesta. Jeesuksen viesti oli päätähvi- maava: ”Rakastakaa vihamieliänne...” Kristillisen rakkauden tulee olla vihollisrakkautta. Pallon pintaa eivät tallaa vain läheiset ja rakkaat. Sitä kuluttavat myös hankalat ihmiset. Siis sellaiset, joiden kanssa ajatukset eivät millään mene yksiin. On naapuri, joka haravoi lehdet pihalleni. On työkaveri, joka nälviä ja

piikittelee. On roskakuski, joka ei välitä asiakkaan ohjeista. Kummallista kyllä, he eivät pidä minusta. Juuri tällaisia vaikeita tapauksia Jeesus tarkoitti. Hän haastoi rakastamaan heitä ja rukoilemaan heidän puolestaan. **Lauri Thurén** jakoi omia kokemuksiaan lehtikirjoituksessa: ”Tavallisissa jumalanpalveluksissa on usein yhteisessä esirukouksessa hiljainen hetki, jonka aikana ihmisiä kehoitetaan rukoilemaan hiljaa itsekseen rakkaidensa ja mielessään olevien asioiden puolesta. Kristillisempää olisi neuvoa rukoilemaan eri lailla hankalien, ikävien ja epämiellyttävi- en ihmisten puolesta.”

Ajatus vihamiehien rakastamisesta on ainutlaatuinen. Siksi se on myös helppo unohtaa. Kukaan ei kykene elämään Jeesuksen sanojen mukaan – paitsi hän itse. Jeesus rakasti vihamiehiään täydellisellä rakkautella. Ja itse asiassa tämä koskee meistä jokaista. Paavali kirjoittaa: ”Kun olimme hänen vihollisiaan...” (Room. 5:10). Kristitty oli aikaisemmin Jumalan vihollinen, vihamies. Silloin hän pakeni Jumalaa. Hän juoksi karkuun minkä kintuistaan pääsi. Hän oli maailmassa vailla toivoa ja vailla Jumalaa. Tässä on kuitenkin vain osatotuus. Jae kuuluu kokonaisuudessaan: ”Jos kerran Jumalan Pojan kuolema sovitti meidät Jumalan kanssa, kun olimme hänen vihollisiaan, paljon varmemmin on Jumalan Pojan elämä pelastava meidät nyt, kun sovinto on tehty.” Jeesus uhrasi itsensä, jotta kaukana olevat voisivat tulla lähelle. Jeesus vuodatti vereensä, jotta vihollisista voisi tulla ystäviä. Jeesus kuoli ja nousi ylös kuolleista, jotta vihollisuuden muuri voisi murtua. Ja nyt, kasteen ja uskon välityksellä, tämä kaikki tulee meidän osaksemme. Saan siis sanoa pohjalaisella ylpeydellä: ”En ole enää vihollinen vaan Jumalan lapsi.” Varmuuteni ei pohjaudu ylioppilastodistukseni arvosanoihin eikä pankkitilini saldoon. Sen sijaan varmuuteni perustuu Kristuk-

sen sovitusyöhön. Jumalan selvä sana vaakuuttaa, että sovinto on tehty.

Miten on sinun laitasi? Ehkä sinä et uskalla kutsua itseäsi kristityksi. Ehkä pidät itseäsi liian huonona ihmisenä. Ehkä suljet itsesi Jumalan rakkauten ulkopuolelle. Haluan antaa sinulle napakan neuvon: Lopeta! Lakkaa sättimästä itseäsi. Älä enää kieri itsesäälistä. Käännä katseesi omasta sisimmästäsi Jeesuksen puoleen. Luota siihen, että juuri tällaisia syntisäkkejä Vapahtaja rakastaa, niitä, jotka eivät osaa rakastaa edes lähipiiriään. Jeesus tuli maailmaan nimenomaan hankalia ja epämiellyttäviä tyypejä varten. Hän rakastaa sinua rajattomasti ja rajusti. Jeesus haluaa antaa sinulle synnit anteeksi sataprosenttisesti. Hän haluaa pestä sinut putipuhaksi. Hän haluaa lahjoittaa sinulle Pyhän Hengen, joka synnyttää rakkautta myös vihamiehiä kohtaan.

Näen, että juuri tässä on kirkon ”ydinliiketoiminta-alue”. Ensin on vaadittava mahdolltomia, jotta ihmiset havahtuvat omaan tilaansa; sitten on julistettava evankeliumia, joka vapauttaa syytetyn; ja vasta näiden jälkeen on kehoitettava lähimmäisenrakkauteen – tai paremminkin vihollisrakkauteen. Tunnustuskirjoissakin sanotaan: ”Oikeita hyviä tekoja ei tehdä omin, luonnollisin voimin. Niitä syntyy vasta sitten, kun ihminen on uskossa päässyt sovintoon Jumalan kanssa ja kun Pyhä Henki on hänet uudistanut.” ●

Lasse Pesu

Kiitollisuus

JOH. 5: 1–15

15. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 21.9.

Johanneksen evankeliumissa vuorottelevat Jeesuksen puhekatkelmat (hänestä itsestään), tunnusteet (jotka kirkastavat hänen messiaanista ja jumalallista luontoon) ja kohtaamiset (joissa yksittäiset ihmiset haastetaan miettimään, kuka tämä

Jeesus oikein on). Johannes Kastaja, Nikodemos, samarialainen nainen, kuninkaan virkamies, pitkäaikaisairas Betesdan altaalla, aviorikoksesta kärehtänyt nainen, sokeana syntynyt... Jokainen näistä joutui muodostamaan kantansa: Jeesuksen puolella vai häntä vastaan.

Meidänkin aikanamme sama haastaminen jatkuu. Lähetyskentillä kaiken työn perimmäisenä tavoitteena on toimittaa Jeesus ei-kristittyyn maailmaan, jotta yksittäiset ihmiset voisivat tutustua häneen ja ottaa kantaa. Kristillisessä maailmanosassa kirkoilla on vastaava perustehtävä: on pidettävä huolta siitä, että kastetut saatetaan kohtaamaan Jeesus. ”Kuka minä teidän mielestänne olen?” (Matt. 16: 15). Kirkot ja seurakunnat eivät saa laiminlyödä evankeliointia eivätkä ujostella selkeää opetusta Jeesuksesta! Pelastuksen sanoma on pidettävä tarjolla, vaikkei se kelpaisi kenellekään.

Tämän sunnuntain (surullisena) esimerkkihenkilönä on Betesdan altaalla onneaan odottava mies. Saamme maistaa raamatullista inhorealismia hänen tapaukseensa tutustumalla. Raamattu ei ole siloteltua menestystarinaa eikä vastaansanomattoman jumalallisen brändin rakentamista vaan todistuskertomusta elävästä elämästä, kaikessa karuudessaan, arjen makuisena. Jumalan/Jeesuksen kohtaaminen ei läheskään aina synnyttänyt hyvää lopputulosta. Miksi näin tapahtuu? Kenen on syy? Onko joku epäonnistunut?

Kun Jeesuksen tarjoama iankaikkinen apu ei jonkun kohdatun ihmisen tapauksessa mene perille, ei syytä tarvitse hakea Jeesuksen tai sanoman heikkoudesta vaan synnin otteen vakavuudesta. ”Synti on siinä, että ihmiset eivät usko minuun”, kiteytti Jeesus (Joh. 16:9). Synnin olemuksena onkin juuri lukita mieli/sydän vastaanottamasta ja ymmärtämästä Jumalan kutsua ja sanomaa. Syntitodellisuus

den hallitsema ihminen tulee torjuneeksi Jumalan pelastavan työn oman elämänpiirinsä ulkopuolelle. Usein tilalle nousee järjettömiä sijaisreaktioita tai uskonnollissävyyisiä korvikkeita, jotka kolisevat tyhjyyttään.

Betesdan altaan miehen sairaudesta emme tiedä muuta kuin että sairastamista on kestänyt jo 38 vuotta. Kaiken kurjuuden, kärsimyksen, sairauden ja lopulta kuoleman perimmäisenä taustana ja syynä on synti, lähtien jo syntiinlankeemuksesta. Vaikka syntielämän harrastamisen seuraukset usein näkyvätkin ihmisen terveydessä, me emme voi vetää suoraa kausaalisuhdetta synnin ja ihmisen sairauden välille. Tässä tapauksessa kuitenkin (jae 14) Jeesus vihjaa synnin roolista miehen kärsimyksessä: ”Älä enää tee syntiä, ettei sinulle kävisi entistä pahemmin.” Jeesus tuntee miehen. Synnin aiheuttamaa ajallista kärsimystä äärettömän paljon vakavampi ja tuskallisempi on se vaihtoehto, että joutuisi iankaikkiseen kadotukseen. Parempi sairaana päästä tai vaaseen kuin terveen elämän jälkeen joutua kadotukseen.

Voimme tehdä muutamia johtopäätöksiä Johanneksen tallentaman kohtaamisen perusteella. Miehen olotila on alkanut määrittää hänen identiteettiään: *asthenoon* ’sairas, sairastava’. Sairauden todellisuus täyttää mielen, ja sairaudesta eroon pääseminen hallitsee elämänstrategiaa. Näköalat kapenevat ja sumenevat. Tämä vaikuttaa myös sosiaalisiin suhteisiin. Miehen elämän jokainen hetki on taistelua mahdollisen onnenpotkun saavuttamiseksi ja jokainen ihmiskontakti mahdollinen väline elämän ongelmien ratkaisemiseksi. Kun Jeesus lähestyy ja puhuttelee, kysy: ”Tahdotko tulla terveeksi?”, mies ei edes vastaa kysymykseen. ”Minulla ei ole ketään, joka auttaisi minua...” Hänen toivonsa on kansanuskomuksen mukaisesti parantavassa vedessä ja siinä, että joku

toinen ihminen säälisi häntä ja ajaisi hänen asiaansa. Mikään muu vaihtoehto ei tule edes mieleen. ”Kohtalo” on kylmä ja julma, eikä tarjoa kärsivälle ihmisparalle laupeutta.

Samanlaisesta lamaanutumisesta, näköalojen pimenemisestä ja syvästä toivottomuudesta puhuvat lähettitoverimme, jotka tuntevat islamilaista maailmaa. Synnin ja pimeyden henkivaltojen vaikutuksesta ihmiset jumittuvat elämässään kärsimyksen kehään eikä näköpiirissä ole ulospääsyä. Usein heillä kristityksi kääntymisen taustalla on elävän Jumalan kohtaaminen ylikuonnollisella tavalla.

Betseda, mahdollisesti *beit + hesda* (*hesed*) ’laupeuden talo’, sai nimensä mukaisen merkityksen, kun Jeesus saapui paikalle. Hänessä Jumalan laupeus ja hyvyys oli tullut lihaksi. Käynnissä olleet uskonnolliset menot rituaaleineen eivät tuoneet apua ihmisten kärsimyksen keskelle. Ei myöskään mystis-uskonnolliseen ilmiöön ja voimavaikutukseen enkeleineen ollut luottaminen. Turhaan oli odotettu apua laupiaan ihmisen muodossa. Moni panee toivonsa näihin meidänkin aikamme. Käteen jää kuitenkin tyhjä arpa. Itsensä Jumalan saapuminen paikalle tätä kohtaloonsa jumiutunutta miestä puhuttelemaan oli hänen elämänsä onnenpotku, etsikkoaika. Valitettavasti se ei näyttänyt johtavan positiiviseen suhteeseen Jeesuksen kanssa. Mies lopulta ilmiantaa Jeesuksen murhanhimoisille juutalaisille.

Jos tarkastelemme vain Jeesuksen toimintaa, parantaminen sanalla (vs. taika-keinot ja parantava allas) oli tunnusteko. Tunnusteon luonteinen on myös parantaminen sapattina. Ihmisen Poika on sapatinkin Herra (Mark. 2:28). Parannetun miehen määrääminen ”käveleskelemään ympäriinsä” juuri sapattina ei voinut jäädä noteeraamatta lain kirjaimellista noudattamista valvovilta juutalaisilta. Näin Jeesus ”teki itsestään Jumalan vertaisen”

(Joh. 5:18). Tästä jyrkkeni Vapahtajan tie kohti ristinkuolemaa – missä armo ja laupeus meitä syntisiä ihmisiä kohtaan paradoksaalisesti juuri tuli todelliseksi. •

Tapio Pokka

Pastori, DI, Kylväjän työaluevastaava ja aluekoordinaattori, Oulu

Jumalan huolenpito

LUUK. 10: 38–42

16. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 28.9.

Jeesus oli opetuslapsineen matkalla Jerusalemiin ja saapui kylään, jonka nimeä Luukas ei mainitse. Evankelista Johannes nimeää kylän Betaniaksi, jossa Jeesus oli vierailut aikaisemminkin Lasaruksen, Martan ja Marian luona. Jeesus opetuslapsineen sai nytkin kokea itämaista vieraanvaraisuutta sisaruksista vanhimman, Martan (’valtiatar’), toimiessa emäntänä. Maria sen sijaan asettui oppilaan paikalle kuuntelemaan Jeesuksen puhetta. Luukas käyttää Martan palvelutoimista alkutekstien, kreikan, verbiä *perispaomai*, joka merkitsee vivahteikkaammin: vetää kaikkialle eri suuntiin, keskittymättä mihinkään. Stressaantunut Martta yritti saada sisarensa auttamaan huomauttamalla asiasta Jeesukselle ja näin puhuen Martta nuhteli samalla myös itse Herraa. Talon emäntä luuli saavansa Jeesukselta tunnustusta, mutta saikin varoituksen: Sinä huolehdi häitä, mutta sisaresi on valinnut tärkeimmän osan. Näin sanoessaan Jeesus ei varmaankaan ollut Martalle vihainen vaan otti tämän erikoisella tavalla sielunhoitoonsa.

Martta kuvataan joskus väärin suuntautuneena Jeesuksen seuraajana hänen keskittyessään vain kotitalousteihin, mutta Raamattu ei tue tällaista käsitystä naisen kotiroolista. Sananl. 31: ssä kuvataan kotinsa hyvin hoitavaa naista, ja häntä ylistetään Jumalan mielen mukaiseksi kutsumuksensa hoitajaksi, muun muassa

näin: ”Jos hyvän vaimon löydät, löydät aarteiden, kalliimman kuin meren helmet. – Hän vyöttää itsensä tarmolla ja tarttuu työhönsä riuskoin ottein. Hän näkee työnsä tulokset, hän ei sammuta lamppua yölläkään. – Hän valvoo kaikkea, mitä talossa tehdään, eikä laiskana leipäänsä syö.” (Jakeet 10, 17, 18, 27.)

Martta teki oikein palvellessaan vieraitaan mutta oli samalla suuressa hengellisessä vaarassa, koska touhuaminen veti hänen mielensä pois Jeesuksesta. Marian huomio sen sijaan ei kohdistunut tekemiseen vaan Jeesukseen itseensä ja hänen sanaansa.

Aikamme uskovia uhkaa sama vaara kuin Marttaa, koska kristillisestä toiminnasta ja palvelusta tulee helposti pääasia. On vaarallista tulla joksikin muuksi kuin Jeesus-keskeiseksi, on kyse sitten tunne-, ihmissuhde- tai toimintakeskeisyydestä. Jeesuksen löydämme ensisijaisesti Raamatusta, ja siksi suhteemme Raamattuun ratkaisee uskomme terveyden. Aikamme länsimainen kristitty lankeaa helposti yleiseen vaatimukseen olla aina tehokas ja aikaansaava niin, että hänen identiteettinsä rakentuu omien suoritusten varaan eikä Herran Jeesuksen antamaan asemaan pelastettuna Jumalan lapsena. Tarvitsemme Jumalan sanaa sekä rukousta kasvaaksemme uskossa ja voidaksemme oikein palvella ja toimia Jeesuksen jäsenenä maailmassa.

Maria valitsi hyvän osan mutta joutui Martan arvostelemaksi. Meillekin saatetaan sanoa, että emme toimi seurakunnassa tarpeeksi emmekä ole riittävän aktiivisia. Näin meiltä yritetään riistää Jumalan antama hyvä osa. Meidän tulee elää Jumalan sanasta ja siitä käsin lähteä toimimaan. Sanoohan Jeesus itse: ”Ne sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja elämä” (Joh. 6:63). Samoin: ”Ilman minua te ette saa aikaan mitään” (Joh. 15:5).

Raamatun äärellä viipymisen ja kristillisen toiminnan välillä on vallittava tasa-

paino, ja silloin myös löydämme Jumalan meille antamat lahjat, joilla palvelemme lähimmäisiämme. •

Jorma Satama

Pastori, eläkkeellä oleva Viinikan seurakunnan kappalainen

Jumalan sanansaattajat

MATT. 18: 1–6 (7–9), 10

MIKKELINPÄIVÄ, ENKELIEN SUNNUNTAI 5.10.

Viestit kulkevat vinhaa vauhtia vaaka-suuntaan. Mitä maapallolla tapahtuu-kin, saadaan median välityksellä hetkessä kaikkien ulottuville. Tiedon määrä kasvaa, netistä löytää kaikkea mahdollista maan ja taivaan väliltä.

Kännykät ovat tuiki tarpeellisia. Kuinka enää uskallamme olla missään ilman kännykkää? Jos tapahtuu jotain erityistä, on heti saatava yhteys toisiin. Ihminen tarvitsee kosketusta toisiin, maailmaan, itseensä, Jumalaan. Tarvitsemme tietoa, tarvitsemme turvaa, tarvitsemme yhteyttä. Yhteys – toisiin – itseeni – maailmaan, on ihmisen olemisen perustarve. Viestijä ja viestinviejä tämän maailman keskellä on monenlaisia.

Pieni lapsi tarvitsee yhteyden rakastaviin vanhempiin. On sanottu, että erityisesti vanhempien kasvojen näkeminen rakentaa vauvan minäkuvaa. Jeesus sanoo että pienten lasten suojelusenkelit näkevät taivaallisen isän kasvot. Tämä kasvojen näkeminen on merkki aivan erityisestä yhteydestä.

Liittyen taivaallisiin palvelijoihin tuon tässä kolme kohtaa Raamatusta:

”Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin paratiisin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä” (1. Moos. 3:24).

”Ja kerubit levittäkööt siipensä ylöspäin, niin että ne peittävät siivillänsä armoistuimen, ja niiden kasvot olkoot

vastakkain; armoistuinta kohti olkoot kerubien kasvot käännetyt” (2. Moos. 25:20).

”Siinä, missä Jeesuksen ruumis oli ollut, istui kaksi valkopukuista enkeliä, toinen pääpuolessa ja toinen jalkopäässä” (Joh. 20:12).

Taivaallinen palvelusväki viestii kaikissa näissä raamatunkohdissa tiettyä sanomaa yhteydestä Herraan, kaikkivaltiaan kasvojen edessä olemisesta.

Kun ihminen oli syntiinlangennut ja karkotettu Edenin puutarhasta, Jumalan kasvojen edestä, Jumala oli asettanut kerubit vartioimaan tietä Edenin puutarhaan, estämään ihmisen tie elämän puun luo.

Vanhan liiton jumalanpalveluksessa Jumala ilmoitti lakinsa kansalleen armoistuintuimen päältä (2. Moos. 25:22). Temppelin kaikkein pyhimässä sijainneen liiton arkin kansi, armoistuin, sisälsi veistoskuvat kahdesta kerubista. Tuon armoistuintuimen päälle ylipappi kerran vuodessa vihmoi sovituseren kansan syntien sovituksiksi.

Evankeliumista näemme, kuinka Magdalan Maria kohtasi ensin enkelit puutarhassa, Jeesuksen haudassa. Marian näkemät enkelit muistuttivat armoistuintuimen kerubeja, kaksi kummassakin päässä. Nyt kultaisten veistoskuvien sijaan Maria näki elävät enkelit samalla tavoin kuin armoistuintuimella. Hän näki heidät täydellisen syntien sovittajan makuusijan kummallakin puolen.

Nämä enkelit viestittivät aivan uudenlaista yhteyttä Jumalaan, joka oli avattu Ihmisen Pojan sovitystyön kautta.

Jumala on ilmoittanut meille itsensä Pojassaan. Hänen kauttaan avautuu myös se, kuka minä olen, mistä minä tulen ja minne menen.

Hän on maailman valtias. Mitä maan päällä tapahtuu, hän sen tietää. Hänessä sinä saat turvan jonka varassa voit seistä täällä maan päällä, niin että maa sinun jalkojesi alla kantaa. Näin on silloin, kun

Kristus saa hallita elämäsi. Sinä saat hallita maata, ei maa (syntinen luontosi, syntinen maailma) sinua.

Sinä saat välittää tätä lahjaa toisille. Sinun siunauksesi tulee kasvamaan, kun suostut Kristuksen viestinviejäksi.

Et ole yksin. Pyhä Henki sydämessäsi osoittaa tien, minne kulkea. Tuolla tiellä ovat lisäksi enkelit luonasi.

Kristuksen välityksellä meillä on yhteys Jumalaan. Hänen välityksellään pyyntömme, rukouksemme ja kiitoksemme nousevat Isän tykö. Hänen välityksellään on luoksemme laskettu kaikki, minkä saamme isältä: armo, rakkaus, huolenpito, vastaukset elämämme kysymyksiin, menneet ja tulevat.

Lapsuuteen kuuluu myös tarve saada olla haavoittuva ja heikko. Siihen kuuluu tarve tulla vahvemman syliin ja luottamus häntä kantaviin vahvoihin käsivarsiin. Monesti on elämäntilanteita, joissa tunemme erityistä heikkoutta ja turvattomuutta. Tällainen tilanne oli esimerkiksi, kun opetuslapset jäivät yksin Jeesuksen kuoleman ja hautaamisen tapahduttua.

Ihmisen kuuluvuuden ja kuulumisien saamisen tarve sosiaalisen median välityksellä kertoo varmaan myös turvallisuuden tunteen tarpeesta. Mutta antaako sosiaalinen media aina sellaiset kasvot, jotka ovat todet ja joihin voi luottaa?

Uskomme tarvitsee lapsenkaltaista luottamusta: Olen Taivaallisen Isän sy-lissä, vaikka en tiedä enkä näe kaikkea ja olen haavoittuvainen. En kuitenkaan ole yksin. Meillä on yhteys, joka on enemmän kuin mitkään muut: Se on ylöspäin. •

Mika Pouke

Pastori, Pohjois-Pohjanmaan aluejohtaja, Suomen Raamattuopisto